

Nastavna jedinica:

(A) Izrada grafičkog sučelja

Nastavna cjelina:

(A) Logo

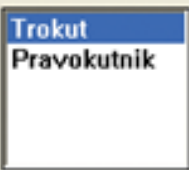
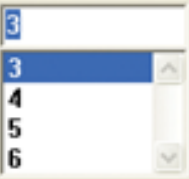

Kataloška tema:

(A) Izrada grafičkog sučelja

Grafičke naredbe u programu

- **WYSIWYG** je skraćenica engleske složenice *What You See Is What You Get*
- Programi koji koriste grafičko sučelje spadaju u **WYSIWYG** programe.
- Najpoznatiji sustav koji koristi grafičko sučelje upravo je sustav Windows.
- FMS Logo ima mogućnost izrade vlastitoga grafičkog sučelja
- Koristeći grafičko sučelje, ne moramo tipkati naredbe da bismo nešto izradili ili izmijenili, već je dovoljno kliknuti mišem.
- Svi programi grafičkog sučelja imaju neke zajedničke elemente: programi su otvoreni u dijaloškom okviru (prozoru), svaki dijaloški okvir ima naslovnu traku, gumbе za kontrolu...

O prozorima i grafičkim kontrolama

OPIS	KONTROLA
Ponovimo: prozor je okvir u kojem se izvršavaju programi.	
Gumb (<i>Button</i>) – klikom na gumb zadajemo naredbe opisane gumbom.	
Popisni okvir (<i>List box</i>) – popis mogućnosti koje pregledavamo rabeći kliznu traku.	
Padajući izbornik (<i>Combo box</i>) – omogućuje odabir jedne od ponuđenih mogućnosti upisom vrijednosti ili odabirom mišem.	
Potvrdni okvir (<i>Check box</i>) – postavljanje svojstava programa. Potvrdni okvir s kvačicom naznačuje da je okvir uključen.	
Radio gumbi (<i>Radio buttons</i>) – postavljanje svojstava programa. Uvijek može biti uključen samo jedan od gumba okvira.	

Prozor

- **Stvaranje prozora**
  - **WINDOWCREATE** *nadređeni_prozor ime naslov x-koordinata y-koordinata širina visina ulazne_naredbe*
- **Brisanje prozora**
  - **WINDOWDELETE** *ime*
  - *Ime* – naziv prozora kojeg želimo zatvoriti.

Parametri

<i>nadređeni_prozor</i>	Za svaki novostvoreni prozor ili kontrolu moramo odrediti nadređeni prozor kojem novostvoreni prozor pripada odnosno u kojem se novostvoreni prozor otvara. Zatvaranjem nadređenog prozora zatvaraju se i svi podređeni prozori kao i njihove pripadajuće kontrole. Prvi prozor rabi parametar " root " koji naznačuje da je prozor podređen radnoj površini.
<i>naslov</i>	Riječ (" Prozor ") ili rečenica (" Moja prozor ") koja se pojavljuje u naslovnoj traci prozora.
<i>x-koordinata</i> <i>y-koordinata</i>	x i y koordinate određuju položaj gornjeg lijevog kuta prozora ili kontrole u odnosu na gornji lijevi kut zaslona. x – koordinata određuje udaljenost prozora udesno od gornjeg lijevog kuta zaslona, a y – koordinata određuje udaljenost prozora prema dolje od gornjeg lijevog kuta zaslona. Koordinatama 0 0 prozor postavljate u gornji lijevi kut zaslona.
<i>širina</i>	Širina novostvorenog prozora.
<i>visina</i>	Visina novostvorenog prozora.
<i>ulazne_naredbe</i>	Popis naredbi u obliku liste koje će se izvršiti odmah nakon stvaranja prozora. <i>ulazne_naredbe</i> najčešće rabimo za dodavanje grafičkih kontrola na prozor ili pokretanje programskih procedura i naredbi. Ako želite kontrole i naredbe dodavati kasnije vrijednost ovog parametra je prazna lista [].

Naredba

WINDOWCREATE i WINDOWDELETE

- Stvaranje prozora

```
WINDOWCREATE "MAIN "PROZOR [MOJ PRVI PROZOR] 50 50 100 200 [ ]
```

Nadređeni
prozor

Naziv
prozora

Tekst koji će
biti ispisan na
naslovnoj traci
prozora

Koordinate
gornjeg
lijevog kuta
prozora

Širina i
visina
prozora

Naredbe se pišu
u samoj
proceduri pa je
lista prazna

- Brisanje prozora

```
WINDOWDELETE "PROZOR1
```

Primjer

TO PROZOR2

```
WINDOWCREATE "MAIN  
"PRVI [MOJ PROZOR] 10  
10 100 120 []
```

END

Uočite da procedura izrađuje prozor naziva **"PRVI** koji je ujedno glavni prozor, što vidimo iz prvog parametra **"MAIN**. Pozicija prozora odnosno njegov **gornji lijevi kut** je u 10 10, a **širina** prozora je 100, a **visina** 120.

Gumbi

- **Dodavanje gumba**

- **BUTTONCREATE** *nadređeni_prozor ime naslov x-koordinata y-koordinata širina visina ulazne_naredbe*
- *ulazne_naredbe* izvršit će nakon svakog klika na gumb

- **Brisanje gumba**

- **BUTTONDELETE** *ime*
- *Ime* – naziv gumba kojeg želimo obrisati.

Omogućivanje i izmjena gumba

- Naredbom **BUTTONENABLE** *ime stanje* gumb možete omogućiti (na gumb možemo kliknuti) i onemogućiti (na gumb ne možemo kliknuti).
  - *Ime* – naziv gumba kojeg želimo omogućiti ili onemogućiti.
  - *Stanje* – može biti "true (gumb omogućen) ili "false (gumb onemogućen).
- Naredbom **BUTTONUPDATE** *ime tekst* možete izmijeniti natpis na gumbu.
  - *Tekst* – novi natpis gumba.

Dodavanje kontrolnih gumba ...

TO PROZOR2

```
WINDOWCREATE "MAIN "PRVI [MOJ  
PROZOR] 10 10 100 120 []
```

```
BUTTONCREATE "PRVI "DUGME1 [LT]  
10 20 20 20 [LT 90]
```

```
BUTTONCREATE "PRVI "DUGME2 [RT]  
10 45 20 20 [RT 90]
```

```
BUTTONCREATE "PRVI "DUGME3  
[FD] 10 70 20 20 [FD 100]
```

```
BUTTONCREATE "PRVI "DUGME4  
[BK] 45 20 20 20 [BK 100]
```

```
BUTTONCREATE "PRVI "DUGME5 [CS]  
45 45 20 20 [CS]
```

```
END
```

Prozor sadrži 5 gumba naziva **DUGME1**, **DUGME2**, **DUGME3**, **DUGME4** i **DUGME5**. Svaki od ovih gumba pripada prozoru "PRVI, ima svoju poziciju, tekst koji na njemu piše i naredbu koja se izvršava kad se na njega klikne. Tekst na gumbu sugerira koja će se naredba izvršiti.

Dodatak: Dodajte gumb koji će zatvarati prozor.

Pojmovi

- **Osnovni prozor** – osnovni prozor programa koji nema nadređeni prozor. Osnovni prozor Loga ima naziv "root".
- **Prozor s vizualnim naredbama** – je svaki prozor koji sadrži grafičke kontrole kojima su pridružene programske naredbe ili programske procedure. Naredbe ili procedure navodimo u parametru *ulazne_naredbe* u obliku liste.
- **Određivanje položaja prozora** – položaj prozora određujemo u odnosu na ishodište koje se nalazi u gornjem lijevom kutu radne površine operacijskog sustava. x – koordinatom određujemo udaljenost od ishodišta ulijevo, a y – koordinatom udaljenost od ishodišta prema dolje.

Zaključak

Naredbe	Objašnjenje
WINDOWCREATE <i>nadređeni_prozor ime naslov x-koordinata y-koordinata širina visina ulazne_naredbe</i>	Stvaranje novog prozora.
WINDOWDELETE <i>ime</i>	Brisanje prozora.
BUTTONCREATE <i>nadređeni_prozor ime naslov x-koordinata y-koordinata širina visina ulazne_naredbe</i>	Stvaranje gumba.
BUTTONDELETE <i>ime</i>	Brisanje gumba.
BUTTONENABLE <i>ime stanje</i>	Postavljanje stanja gumba: omogućeno, onemogućeno.
BUTTONUPDATE <i>ime</i>	Izmjena natpisa na gumbu.